

Katja Hiltunen

Elämää se vain on

Esipuhe ja kiitokset

Tämä tarina on kehitetty Oulussa, yhdessä Metsolan kartanon sanataideryhmän jäsenten kanssa. Tapasin tätä ryhmää säännöllisesti kerran viikossa muutaman kuukauden ajan. Ensimmäiseen tapaamiseenme olin kirjoittanut lyhyen tarinan alun, ja yhdessä aloimme miettiä, mitä seuraavaksi tapahtuisi. Listasin ryhmäläisten ehdotuksia ja poimin niistä mahdollisimman monta asiaa tarinaamme. Oli jännittävää huomata, miten omakseen ryhmäläiset tarinan päähenkilön Maijan ottivat, ja aivan uskomattoman upeaa, että aina, jokaisessa käänteessä, Maijan asiat kääntyivät lopulta parhain päin. Elämä kantaa, niin se on. Tarinaa ja sen sisältöä kuvaakin erinomaisesti erään ryhmämme jäsenen sille keksimä nimi: Elämää se vain on.

Haluan kiittää ryhmämme jokaista jäsentä, sillä koen saaneeni teiltä aivan valtavasti. Niin usein olen ajatellut sitä, miten etuoikeutettu olen ollut saadessani käy-

dä kanssanne kaikki ne keskustelut, joita tarinan juonen kehittämisen ohessa olemme käyneet. Välillä olemme huokailleet haikeina ja toisinaan taas nauraneet vedet silmissä. Antamieni "kotiläksyjen" myötä olen saanut myös kuulla kertomianne tai kirjoittamianne tarinoita ja lempirunojaanne. Myös kirjoista ja kirjailijoista olemme käyneet äärettömän mielenkiintoisia keskusteluita.

Siis kiitos teille, ihan jokaiselle, yhteisestä ajastamme, tästä tarinasta ja valtavasta määrästä elämänviisautta, jota olen saanut teiltä ammentaa!

Erityiskiitokset myös Salme Koskelolle, jonka idea tämä seniori-ikäisten kanssa kirjoittaminen alun perin oli ja joka antoi minulle luvan muokata metodeja itselleni ja omalle ryhmälleni sopiviksi.

Katja Hiltunen

*Sennille, Sofialle, Anttonille ja Onnille, jotka jaksavat
vuodesta toiseen äitiä, joka luovii arjen ja sanojen
välimaastossa.*

© 2013 Katja Hiltunen

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-286-543-4

Maija istui hämärässä tuvassa ja kutoi. Harmaata villasukkaa. Taas. Lipastossa oli niitä jo toistakymmentä paria, yksivärisiä ja raitavarrellisia, mutta harmaita yhtä lailla kaikki.

Välillä hän nousi tuolistaan ja oikoi kivistäviä harteitaan. Käveli ikkunaan ja katsoi ulos hiljaista pihaa. Kevät teki tuloaan, mutta vielä oli maisema väritön.

Oli kuin Maija olisi odottanut jotakuta tulevaksi, sen verran tiuhaan vei tossun suunta ikkunaan. Vaan kuka sieltä nyt olisi tullut, kun ei ollut Antin ja Tiinan kanssakaan ollut mitään puhetta, hän mietti sitten, kuin toruen itseään ja istui alas taas. Kiire niillä oli ja töitä. Vaikka kuinka kurkistaisi, ei ikkunasta näkynyt muita, kuin se iänikuinen raakkuva harakka pihakuusen latvassa. Sekin lentäisi karkuun, jos Maija ulos asti tohtisi sitä katsomaan.

Ilta pimeni ja harakka puun latvassa muuttui pikkuhiljaa mustaksi siluetiksi tummansinistä taivasta vasten. Taitaa taas yöksi pakastua, Maija mietti ja lisäsi puita rätisevään uuniin. Istui vielä hetkeksi tuoliin, mutta työnsi kutimensa jo viimein koriin. Riitti jo, iänikui-nen harmaa, hän tuhahti ja vilkaisi Matin kuvaa lipas-ton päältä.

Kello raksutti, mutta Maija ei sitä kuullut. Ajatuk-siinsa vaipuneena hän siinä istui ja oikein säikähti, kun yllättäen pirtin valtasi kirkas valo, joka saman tien kuitenkin jo hävisi. Valoa seurasi autonovien pauke ja ennen kuin Maija ehti saada jäseniään liik-keelle, kuului porstuasta kopinaa.

– Kuka sieltä nyt? hän ihan ääneen päivitteli.

Maija ei vieläkään ennättänyt saada itseään liikkeelle kun ovi jo aukesi. Henki salpautui, kun hän tajusi, että oviaukossa seisoj vieras mies.

– Iltaa! mies sanoi kovaan ääneen ja ajatukset ristellivät Maijan päässä: tuommoinen iso, parrakas mies, aivan outo, joku kauppias tai rikollinen! Nyt täytyisi äkkiä keksiä jotakin, joku kädenjatke vaikka jolla puolustautua. Mutta lähettyvillä ei ollut mitään, ei edes niitä sukkapuikkoja enää - olisihan sitä sellaisellakin voinut hätätilassa tökätä.

– No äiti, miten sinä nyt noin hiljainen olet ja kalpeakin, ottaako rinnasta taas? Maija kuuli tutun, huolestuneen äänen ja rauhoittui. Tiinahan sieltä, vieraan miehen selän takaa, kurkisti.

– Ei kun minä tuota, vierasta miestä, Maija aloitti, mutta nolostui sitten ja hiljeni: eihän se mikään vieras voinut olla, kun oman tyttären mukana kulki.

– Anteeksi, mies sanoi pahoittelevaan sävyyn ja jatkoi: – Olin niin innokas tapaamaan Tiinan äidin, etten yhtään ajatellut. Totta kai sitä säikähtää, jos ihan outo ihminen yllättäen iltahämärässä pirttiin törmää.

Maija ei ehtinyt vastata mitään, kun Tiina jo taas oli äänessä:

– Äiti, tässä on minun ystäväni Lasse.

– Hauska tavata, Lasseksi esitelty nuori mies kiihuhti Maijan luo ja ojensi kättään. Maija tarttui ojennettuun käteen, tunsu lujan ja rehellisenoloisen puristuksen.

– Tervetuloa ja anteeksi vain minunkin puolestani, että sillä tavalla säikähdin, olin niin ajatuksissani jotenkin kun tulitte niin yllättäen, Maija vastasi ja muisti samalla ajatuksensa sukkapuikolla pistämisestä ja nolostui vielä lisää. Onneksi vieraat eivät sentään osanneet ajatuksia lukea.

– Mikäs teidät nyt tänne lennättää, keskellä viikkoa? Eikös Tiinalla ole huomenna koulupäiväkin, vai

onko siellä lähihoitajakoulussa nyt joku loma? Maija huomasi ruveta ihmettelemään.

– Ei ole lomaa, mutta tuli yllätysvierailulle hyvä syy, Tiina selitti kasvoillaan salaperäinen ilme.

– Jaa, mikä se semmoinen syy sitten on? Maija hoputti tyttärtään kertomaan lisää.

– Mitä jos äiti laittaisit kahvit ensin?

– Voi hyvänen aika, miten minä nyt näin epäkohtelias, laitetaan kahvit, totta kai! Maija säntäsi ylös tuolistaan ja oli saman tien kupsahtaa kumoon, jalat kun olivat yhä vetelinä äskeisestä säikähdyksestä.

Onneksi koivet kuitenkin alkoivat kantaa, kun hetken malttoi seisoa paikoillaan ja hakea tasapainoa ja Maija sai käveltyä hellan luokse ja laitettua kahviveden kiehumaan. Tarjottavaa, hän mietti sitten - piirakoita ainakin on jääkaapissa ja mitähän siellä pakastimessa olikaan, no pullaa ainakin, hän muisti ja avasi pakastearkun kannen. Kohta oli pöydässä piirakoita, kääretorttua, pullaa ja pikkuleipiäkin.

– Miten sinä nyt näin kauheasti tätä tarjottavaa, äiti, Tiina torui, mutta tarttuu silti nälkäisen oloisena yhteen Maijan itse leipomista karjalanpiirakoista. Laittoipa päälle vielä ison kasan munavoitakin ennen kuin haukkasi ahnaasti herkusta palasen. Samoin näkyivät tekevän piirakat ja leivonnaiset Lassellekin kauppansa ja Maija myhäili tyytyväisenä katsellessaan, miten nuoret ahtoivat mahaansa hänen tarjoilujaan.

– Se uutinen, Lasse vihdoinkin muisti, kääntyi katsomaan vieressään istuvaan Tiinaan ja pyyhki samalla munavoin rippeitä suupielestään.

– Niin se uutinen! Maijakin muisti, eikä millään enää olisi malttanut odottaa. Jotakin isoahan sen täytyi olla, kun keskellä viikkoa tänne asti olivat ajaneet.

– Kerrotaan, kerrotaan, odottakaa nyt kuitenkin, että saan suuni tyhjäksi ensin, Tiina naurahti, mutta vakavoitui sitten. – Äiti, tämä Lasse on minulle erityisen tärkeä ihminen.

– Niinkö? Maija hämmentyi. Mitä se nyt Lassesta puhui, se uutinenhan Tiinan piti kertoa, mitä se nyt oikein alkoi asiaansa venyttää?

– Me olemme tunteneet jo jonkin aikaa, tavattiin ensimmäisen kerran kesällä siellä päiväkodissa, jossa olin hoitajia lomittamassa.

– Onko Lassekin hoitajaopiskelija? Maija ällistyi.

– Ei sentään, Tiina nauroi ja taputti samalla lempeästi Lassen pöydällä lepäävää kättä. Se ele ei Maijalta jäänyt huomaamatta: vai sillä tavalla asiat olivat!

– Lasse on insinööri, siihen päiväkotiin, jossa olin harjoittelemassa, oli suunnitteilla remontti. Lasse oli siellä niillä töin, Tiina selitti kärsivällisesti.

– Kerrohan lisää, Maija tivasi, kun Tiina oli hetken hiljaa.

– Tilanne on nyt se, että me olemme seurustelleet jo tovin, Tiina selitti.

– Sillä tavalla! Maija naurahti ja ihmetteli, että tätkö ne nyt olivat tulleet kertomaan niin suurena asia-

Maija on asunut jo vuosikaudet punaista tupaansa yksin. Elämä on hyvää ja rauhallista. Eräänä päivänä kohtalo kuitenkin puuttuu peliin ja asiat alkavat muuttua. Kuinka käy Maijan? Entä naapurin Arvon? Kuinka nuorempi sukupolvi selviytyy, kun edessä on vaikeita aikoja?

Mitä sitten kun en ole enää varma, että selviydyn arjesta yksin ja itsenäisesti? Elämää se vain on kertoo elämän käännekohdasta ja siihen sopeutumisesta ikäihmisen silmin. Se on kirjoitettu vertaistueksi samassa elämäntilanteessa oleville, mutta myös kaikille niille, jotka pitävät tarinoista joista jää hyvä mieli.

Ripaus maalaisromantiikkaa, hyppysellinen huumoria, ajankohtaisuutta, muistoja ja ikäihmisen arkea, työstettynä yhteistyössä seniori-ikäisten kanssa. Näistä koostuu fiktiivinen Maijan tarina. Lukemisen helpottamiseksi kirja on toteutettu isokokoisella tekstillä.

